

מאת: אביאל בסיל
 איורים: אביאל בסיל
 הוצאה: זברה
 קבוצת גיל: גנים צעירים

מאמר

משהו לנפש

הידעתם שפלטת הצבעים משקפת את התחושה הפנימית של הדמויות? שאיור יכול להיות נוכח או נעדר, ושלעיתים איור משלים מידע שאינו כתוב? ד"ר עינת ברעם אשל, חוקרת ספרות ומרצה לספרות ילדים שופכת אור על האמנות שמעבר למילים. [לקריאת המאמר לחצו!](#)

קריאה

טיפ לקריאה משפחתית

ילדות וילדים נהנים להסתכל באיורים ושמים לב לפרטים שלא בהכרח מופיעים בסיפור. במהלך הקריאה כדאי להצטרף אליהם, להתבונן יחד בספר ולגלות כיצד האיורים מוסיפים הנאה ושעשוע לטקסט הכתוב ולחווית הקריאה המשותפת.

שיחה

להצטרף מבלי לדעת

האם גם אתם הצטרפתם פעם לפעילות כלשהי מבלי לדעת מראש מה תהיה התוצאה? נסו להיזכר עם הילדים ברגעים משותפים כאלה למשל בטיוול משפחתי ליעד לא ידוע, או בהכנה יחד של מאכל חדש ולא מוכר.

משחק

משהו משהו!

זה משהו עגול? משהו ירוק? משהו נעים? תוכלו ליהנות ממשחק רמזים משפחתי כל אחת ואחד בתורם חושב על חפץ, ושאר בני המשפחה מנסים לנחש מהו ע"י שאילת שאלות תיאור האם תצליחו לגלות מהו ה"משהו"?

יצירה

נהנים מהשקיעה

החברים בסיפור נהנים לשבת מול הים ולצפות בשקיעה גם אתם מוזמנים לצאת אל החוף, לפארק או אפילו לרחוב, וליהנות ממראה השמיים בזמן שהשמש נעלמת. כדאי גם לקחת אתכם דף וצבעים ולצייר יחד שקיעה משלכם או דברים יפים אחרים שאפשר להתפעל מהם אם רק מסתכלים מסביב.

השקפה

פינטרסט

[יצירות, שירים ופעילויות נוספות בפינטרסט של ספריית פיג'מה.](#)

קללי

ידע מתחום הדעת

שפה ואוריינות היכרות עם הסוגה PICTUREBOOK, אשר מאפשרת לילדים הצעירים לקרוא בסיפור ודרך האיורים שבו לגלות את השתלשלות העלילה ולהעמיק את ההבנה.

ניצני קריאה בשל המלל המועט מתאפשר לילדים לחזור ולספר את הסיפור בעצמם ולגלות את הקשר בין המילים הכתובות למילים הנקראות. למרות היותו מצומצם במלל כתוב ניתן לקדם באמצעותו מגוון היבטים אורייניים. המילה "משהו", למשל, מופיעה פעמים רבות לאורך הסיפור ומתאימה מאוד לחקר אורייני, הן בנוגע לידע על אותיות והן מבחינה סמנטית.

מורפולוגיה השורש ח-פ-ש מופיע בהטיות שונות: "חיפושים", "אחפש", "מחפשים" וכו'. אפשר וכדאי לחשוף את הילדים לקשר בין המילים.

שמות תואר עלילת הסיפור מתקדמת כאשר כל דמות מוסיפה תארים ל"משהו".

כישורי חיים הספר יכול לאמן שיח על הקשבה, ניסיונות הצטרפות למשחק וקידום.

פתוח מימנויות

מיומנויות תוך-אישיות

הכוונה עצמית ² ויסות. הסיפור מקדם מיומנויות זו דרך הציפייה, ההתאפקות והגילוי שבאים בעקבותיו. כמו כן גיבורי הסיפור מגלים גם הם אורך רוח. הם מכבדים את רצונו של עכבר לא להרחיב בתשובתו ומחליטים להצטרף אליו מבלי לדעת באופן ברור ומובהק את התכלית.

מיומנויות חברתיות ² טיפוח מערכות יחסים מתגמלות ² גיבורי הסיפור נרתמים לסייע לחברם עכבר למצוא את אותו "משהו". כמו כן שיח בעקבות הסיפור יוכל להוביל לעיסוק במיומנות הצטרפות לפעילות/משחק, מיומנות שחשוב מאוד לפתח בגיל הרך, ושפעמים רבות ילדים מתקשים בה.

מיומנויות קוגניטיביות, פיתוח חשיבה יצירתית ודמיון ² הקוראים מוזמנים להרחיב את גבולות המחשבה והדמיון שלהם באמצעות מילות התיאור הנאמרות על ידי הגיבורים. תיאורים אלו מוזמינים אותם לחשוב ולנסות לחבר אליהם את ידע העולם הקודם שלהם וליצור הקשר לוגי לכדי מושג שאינו ידוע עד לסוף הסיפור.

ערכים

אהבת הספר וחדוות הקריאה: הספר מעורר את סקרנותם של הילדים מפתח את הדמיון ויש בו נקודת מפנה לא צפויה שמעוררת עניין ופליאה.

כבוד הדדי וחברות ² ניכר כי בין הגיבורים מתקיימת מערכת יחסים המושתת על חברות כנה, רצון לקשר וחיבור, אמפתיה ועזרה הדדית.

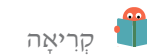
שְׁלוֹב הַסֵּפֶר

סקרנות, דמיון והתלהבות

משהו מעולם הילדים ² כשארנבת ושאר החברים עוברים ליד עכבר, סקרנותם מתעוררת, והם שואלים בזה אחר זה: "מה אתם מחפשים?". הם אומנם לא יודעים את התשובה לשאלה, אך מצטרפים לחיפוש ומדמינים לעצמם כמה נהדר, מקסים, נוצץ או גדול יהיה ה"משהו" שימצאו. בדומה לדמויות בסיפור, גם ילדים בגילאי גן מונעים על ידי חדוות הגילוי.

"גם אני אצטרף!", "גם אני יכול!" סקרנות, דמיון והתלהבות מניעים ילדות וילדים להיענות לחוויות ולאתגרים, לפעול, להצטרף, להתנסות ולהתפעל מהדברים הפשוטים, היומיומיים והמפליאים סביבם ☑ בין שזו שקיעה מרהיבה, ובין שזו שיירת נמלים שהם עוקבים אחריה עד שהן מגיעות לקן.

תוכלו להרחיב את השיח ולשלב את הסיפור בהזדמנויות שונות, למשל כאשר תרצו להעצים מסירות ומאמץ שילדים מגלים ולתת להם ביטוי, כשתרצו לעודד התנסות באתגרים והצטרפות לחוויות שונות, כשתרצו לאתר הזדמנויות לקידום תהליכי חקר ועוד ☑ מתאים לשלב את הסיפור גם בשיח על נושאים שונים: חברות, הושטת עזרה, הבנת רגשות האחר וכוונותיו, דרכים להצטרפות למשחק ופעילות עם חברים.

קוראים יחד

כדאי לקרוא את הסיפור בקבוצות קטנות כשלכל ילד עותק משלו. כך יתאפשר לכל אחד לעקוב אחר האיורים המשלימים את הסיפור הכתוב ולהבין טוב יותר את סופו.

עצירה לשאלות ניבוי: בכל פעם שאחת הדמויות נוקבת בשם תואר ל"משהו" (נהדר, מקסים, גדול, נוצץ), אפשר להזמין את הילדים לשער מהו אותו "משהו". בעמוד שלפני אחרון מאוירים החברים כשהם מביטים בפליאה ב"משהו" שמצאו, ומופיעים כל שמות התואר שצוינו. כאן כדאי להזמין את הילדים לשער מה יכול להיות משהו שהתואר שלו יכול לענות לכל שמות התואר גם יחד.

על מה נשוחח בגן?

לאחר הקריאה תוכלו לשאול כמה שאלות שיעזרו לכן לוודא שהסיפור הובן: "מדוע עכבר חופר באדמה?", "האם הוא היה זקוק לעזרת החברים?", "האם ארנבת ושאר החברים שהצטרפו ידעו מה עכבר מחפש?", "למה הם החליטו להצטרף לחפירה?", "מה הם ראו כשעלו על ערימת החול?"

מהסיפור אלינו:

גם אני! ניתן לשאול: "אילו הייתם עוברים ליד עכבר, האם הייתם מצטרפים לחיפוש גם אם לא הייתם יודעים מהו הדבר שמחפשים?". אם התשובה תהיה חיובית, תוכלו לשאול: "למה כן?". אם התשובה תהיה שלילית, תוכלו לשאול: "למה לא?". שאלות נוספות: "קרה לכם שהצטרפתם לחוויה, למשחק עם חבר או לפעילות כלשהי מבלי לדעת מה בדיוק מתכננים או עושים?", "איך הרגשתם?"

מצטרפים ועוזרים "כיצד, לדעתכם, מרגיש עכבר כשהחברים נחלצים לעזרתו?", "האם הוא רצה שהם יצטרפו?", "מה הם יכלו לשאול אותו כדי להצטרף?", "האם עזרתם פעם לחבר או לחברה או שהם עזרו לכם?"

"משהו-משהו!" ייתכן שהביטוי אינו מוכר לילדים. תוכלו להסביר את פירושו ולשאול: "על אילו דברים הייתם אומרים שהם 'משהו-משהו'? אולי על העוגיות של סבתא? אולי על עץ הלימון שבחצר? אולי על הציור שציירתם אתמול?"

"מי שלא מביט מפסיד"

החברים בסיפור נהנים מהנוף ומתרגשים ממנו. כדאי ללמד את השיר "[מי שלא מביט מפסיד](#)", שכתבה והלחינה דתיה בן דור. בהמשך אפשר לשאול את הילדים: "מאילו עוד דברים, לדעתכם, אפשר ליהנות אם רק נביט?", "על מה אתם נהנים להסתכל כשאתם מטיילים בחוף?". אפשר להזמין את הילדים לצלם או להביא תצלומים של נופים שאהבו או התרגשו מהם במיוחד, ולערוך יחד תערוכה.

מחפשים משהו

משהו גדול? משהו מצחיק? משהו רך? בהתחקות אחר הסיפור יוכלו גם הילדים לחפש משהו שאינם יודעים מהו: הגננת תחביא בכל פעם חפץ אחר, והילדים יחפשו אותו לפי רמזים ושאלות. פעילות זו תעורר ריגוש ושעשוע רב ותזמן שיתוף פעולה, מאמץ משותף, למידה של תיאורים שונים ותכונות שונות והעשרה של אוצר המילים.

המחשה

מעלים הצגה יחד

סיפורים שבהם דמויות מצטרפות זו לזו יכולים להתאים מאוד להמחזה בגן. אפשר להמחזי את הסיפור, כך שבכל פעם ילד או ילדה יתנדבו לגלם את עכבר, וארבעה אחרים יגלמו את החברים המצטרפים בזה אחר זה. באפשרותכן להציע להם להמציא ולמצוא "משהו" אחר בכל פעם.

להעשרה הסרטון "[ילדים בקדמת הבמה ומאחורי הקלעים](#)" במרחב הפדגוגי גני ילדים.

פְּלִי

להרחבה

ניתן לקרוא ספרים נוספים העוסקים בחויית החיפוש והגילוי, לדוגמה: "[אני אוהב לחפש](#)", "[מי זה היה? מה זה יהיה?](#)", "[גלילאה](#)", "[הכיסים של סבא](#)".

העֶשֶׂרָה

על היוצר - אביאל בסיל

אביאל בסיל הוא סופר ומאייר ספרי ילדים ישראלי שאייר עשרות ספרי ילדים מצליחים. הוא זכה בפרס מוזיאון ארץ ישראל על איוריו לספרו של נתן אלתרמן, "עוג מלך הבשן" ובפרס סאסא סטון על ספרו "המתנה המושלמת".

כיצד התחלתי לאייר?
[ריאיון עם אביאל בסיל](#)

כדאי להכיר ספרי פיג'מה נוספים המאוירים על ידי אביאל בסיל:

[חיפושית בגשם](#)

[למה לובשת הזברה פיג'מה?](#)

[חומפס](#)

[פעם ניצחתי שלושה ענקים](#)

[המכונה](#)

[המתנה המושלמת](#)

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org